

A regisztrált gazdasági szervezetek száma, 2015

Tartalom

Bevezetés	1
A regisztrált vállalkozások	1
Új regisztrációk	2
Felszámolások	3
Végelszámolások	3
Csődeljárások	4
Megszűnések	4

Bevezetés

2015. december 31-én a regisztrált gazdasági szervezetek száma megközelítette az 1 millió 838 ezret, ez 10 ezerrel kevesebb volt, mint egy évvel korábban. Ezen belül a bejegyzett vállalkozások száma 11 ezerrel, a költségvetési, illetve a költségvetési rend szerint gazdálkodó szerveké 100-zal csökkent, a nonprofit szervezetek száma ezerral, az egyéb szervezeteké pedig 200-zal nőtt.

A gazdasági szervezetek számának változásában mindig nyomon követhetők a törvényi változások. 2014. március 15-én hatályba lépett az új Polgári Törvénykönyv (2013. évi V. törvény), amelynek bevezetése szükségessé tette a gazdálkodási formák besorolása (GFO) megváltoztatását. A legjelentősebb változás, hogy a betéti társaságok és a közkereseti társaságok a jogi személyiségű vállalkozások közé kerültek, valamint a nonprofit betéti társaságok és nonprofit közkereseti társaságok hasonlóan az előbbiekhöz, bekerültek a jogi személyiséggel rendelkező nonprofit szervezetek közé.

Jelen kiadványunk a legújabb GFO-besorolás alapján készült, ezért egyes gazdálkodásiforma-kategóriák adatai eltérnek a már korábban, a megelőző GFO-besorolás alapján publikált adatoktól.

A regisztrált vállalkozások

2015 végén 1 millió 691 ezer vállalkozást tartottunk nyilván, 11 ezerrel kevesebbet, mint egy évvel korábban.

1. tábla

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása

Gazdálkodási forma	2014.	2015.	Változás, %
	december 31.		
Társas vállalkozás	586 342	560 853	-4,35
Ebből: gazdasági társaság	574 194	548 355	-4,50
Önálló vállalkozó	1 115 463	1 130 025	1,31
Ebből: egyéni vállalkozó	393 525	400 493	1,77
mezőgazdasági őstermelő	285 617	280 209	-1,89
Vállalkozás összesen	1 701 805	1 690 878	-0,64
Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek	12 866	12 757	-0,85
Nonprofit szervezet	127 254	128 271	0,80
Egyéb szervezet	5 597	5 798	3,59
Gazdasági szervezetek összesen	1 847 522	1 837 704	-0,53

A regisztrált vállalkozások számának csökkenését a társas vállalkozások számának visszaesése okozta, miközben az önálló vállalkozók száma továbbra is bővült.

A társas vállalkozások számának csökkenése jogszabályi változásokkal magyarázható.

Az új Polgári Törvénykönyv kötelezővé tette a korlátolt felelősségű társaságok törzstőkéjének 3 millió forintra emelését. A jogszabály a hatályba lépéstől 2 év haladékot adott a törzstőkeemelés teljesítésére, amit 2016-ban egy évvel meghosszabbítottak, de egyből esedékessé válik, ha a társasági szerződés módosul. Törzstőkeemelés hiányában a korlátolt felelősségű társaságoknak át kell alakulniuk betéti vagy közkereseti társasággá.

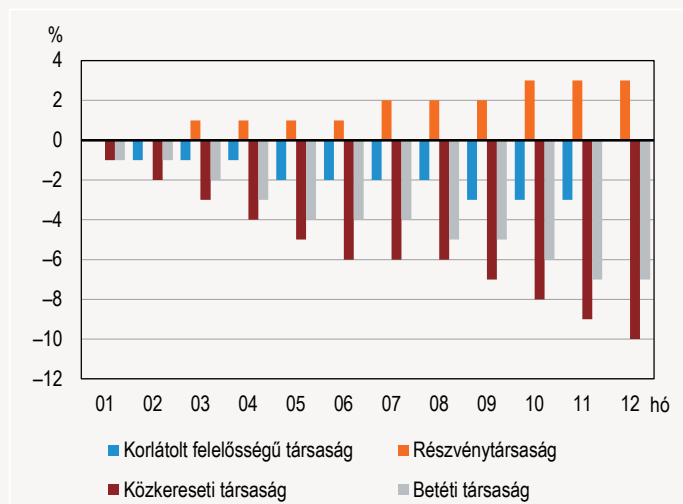
Az önálló vállalkozók száma a társas vállalkozásokkal ellentétben emelkedett, de a növekedés mértéke kissé elmaradt az előző évektől.

A **társas vállalkozások** száma 2015. december 31-én 561 ezer volt, 25 és fél ezerrel kevesebb, mint egy évvel korábban. A csökkenés elsősorban a vállalkozások héttizedét kitevő korlátolt felelősségű társaságok számának 3,5%-os mérséklődéséből adódott. Ez a már korábban említett törzstőkeemelés következménye volt.

A korlátolt felelősségű társasági forma korábban rendkívül népszerűnek bizonyult, a 2007. szeptember 1-jei törzstőkecsökkentést követően 281 ezer kft. alakult. 2015-ben a gazdasági társaságok közül – 2014-hez hasonlóan – csupán a részvénytársaságok száma nőtt (3,3%-kal). A betéti társaságok és a közkereseti társaságok évek óta tartó csökkenése tovább folytatódott, számuk 7,4, illetve 10%-kal mérséklődött.

1. ábra

A gazdasági társaságok számának változása, 2015 (2014. december=100%)

A nyilvántartásba vett **önálló vállalkozók** száma 2015 végén 1 millió 130 ezer volt, az év folyamán 1,3%-kal emelkedett. A munkavégzés jellege szerint a mellékfoglalkozásúak 44,6, a főfoglalkozásúak 33,6, a nyugdíjasok pedig 21,8%-ot képviseltek. Az előző évek tendenciája folytatódott, a mellékfoglalkozású és a főfoglalkozású önálló vállalkozók száma emelkedett, a nyugdíjasoké pedig tovább csökkent 2015-ben is.

Az egyéni vállalkozók aránya 35,4% volt az összes önálló vállalkozáson belül. Számuk tovább nőtt az elmúlt évben, de az emelkedés mértéke (1,8%) elmaradt a 2014. évitől.

Az egyéni vállalkozók száma nem emelkedett egyenletesen az év folyamán, ugyanis februárban, májusban és decemberben csökkenést regisztráltunk. Az egyéni vállalkozásoknál is a törvényi szabályozás befolyásolta a számuk alakulását.

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény szerint az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységét legalább egy hónapig és legfeljebb öt évig szüneteltetheti. Amennyiben az egyéni vállalkozó nem jelentette be az egyéni vállalkozói tevékenység folytatását vagy megszüntetését a szünetelés kezdőnapját követő öt éven belül, úgy elveszíti jogosultságát az egyéni vállalkozói tevékenységre. Az egyéni vállalkozók esetében az ilyen jellegű megszűnések 2015-ben jelentek meg először.

Az adószámmal rendelkező magánszemélyek között nyilvántartott őstermelők száma 1,9%-kal csökkent.

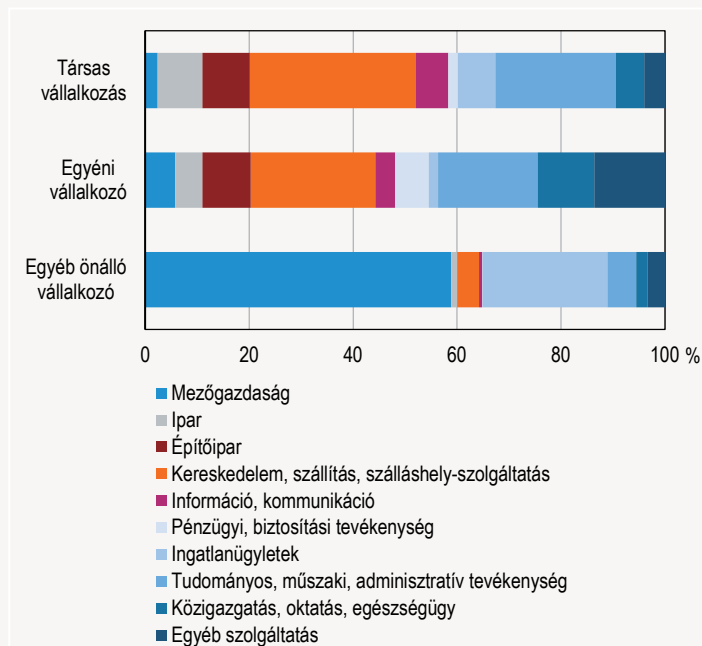
A vállalkozások **területi megoszlása** a társas vállalkozások és az önálló vállalkozók esetében rendkívül eltérő. A társas vállalkozások több mint felét (56,9%) Közép-Magyarországon jegyezték be, a többi régió részesedése 6,1–8,1% között szóródott. Az önálló vállalkozók tekintetében az eloszlás sokkal kiegyenlítettebb: Közép-Magyarország 23,8%-os részesedését a többi régió 9,3–19,2%-kal követi. Ez a területi eloszlás évek óta hasonló, bár a társas vállalkozások esetében kismértékű eltolódás figyelhető meg Közép-Magyarország irányába.

A vállalkozások **főtevékenység szerinti megoszlása** az előző évhez hasonlóan alakult: több mint egynegyedük a mezőgazdaságban tevékenykedett, illetve további jelentősebb ágazatoknak számítottak az ingatlanügyletek (13,2%), a kereskedelem (11,6%), valamint a szakmai, tudományos tevékenység (jogi, számviteli, adótanácsadói, mérnöki tevékenység; 10,7%). A mezőgazdasági vállalkozások aránya az őstermelők 2008-tól kötelező regisztrációját követően nőtt meg ilyen mértékben, ezért érdemes külön-külön is áttekintnünk a társas, illetve az önálló vállalkozások főtevékenység szerinti megoszlását.

Mind a társas, mind az egyéni vállalkozások közül a legtöbb vállalkozást a kereskedelemben regisztráltuk (23,9, illetve 15,3%), utána következnek a szakmai, tudományos tevékenység (17,3, illetve 13,3%) és az építőipar (9,1, illetve 9,3%). Az őstermelőket az egyéb önálló vállalkozók között tartjuk nyilván. Körükben a mezőgazdaságban tevékenykedők aránya megközelíti a 60%-ot, további egynegyedük az ingatlanügyletek ágazatban lakáskiadással foglalkozik.

2. ábra

A vállalkozások főtevékenységenkénti megoszlása, 2015

A vállalkozások **létszám-kategóriák szerinti** megoszlása a korábbi évekhez képest nem változott: 99,7%-a kisvállalkozásnak – ezen belül a 10 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező mikrovállalkozások aránya 97,9% – minősült. A középvállalkozások aránya 0,3% volt, míg a nagyvállalkozásoké a 0,1%-ot sem érte el.

Új regisztrációk

Az újonnan regisztrált vállalkozások száma 2015-ben 106 ezer volt, 1,9%-kal több, mint 2014-ben. A társas és önálló vállalkozások számának alakulását ellentétes irányú folyamatok jellemezték: míg a társas vállalkozások bejegyzései ismét jelentősen, 11,9%-kal csökkentek, addig az önálló vállalkozók regisztrációinak száma 7,0%-kal emelkedett.

Az önálló vállalkozók körében újonnan nyilvántartásba vett egyéni vállalkozók száma ennél is nagyobb mértékben, 12,1%-kal nőtt.

A társas vállalkozások közül a korlátozott felelősségű társaságok bejegyzéseinek a száma esett vissza a legnagyobb mértékben, 14%-kal. Ez a kft.-k induló törzstőkéjének hatszorosára emelésével magyarázható.

A társas formában bejegyzett vállalkozások több mint egynegyedét a kereskedelemben, további egytizedüket pedig a szakmai, tudományos tevékenység, illetve az építőipar területén indították.

Az egyéni vállalkozók esetében is a szakmai, tudományos tevékenység és a kereskedelem van az élen e téren, 15, illetve 13%-kal. De 10% fölött volt az indulók száma az egyéb szolgáltatás és a pénzügyi tevékenység területén is.

A bejegyzések száma a fővárost is magában foglaló Közép-Magyarországon a legmagasabb, meghaladja az összes bejegyzés több mint egyharmadát. A régiók közül kiemelkedik még Észak-Alföld és Dél-Alföld egyaránt 10% fölötti részesedésével.

2. tábla

Az új bejegyzésű, a csőd-, a felszámolási és végelszámolási eljárás alatt álló, valamint a megszűnt gazdasági szervezetek száma*

Megnevezés	2014	2015
Regisztrált gazdasági szervezetek száma az év végén	1 847 522	1 837 704
Új bejegyzések száma	109 066	111 369
Ebből:		
társas vállalkozás	28 112	24 764
egyéni vállalkozó	45 177	50 650
Felszámolási eljárás alá került társas vállalkozások száma	16 184	9 388
Ebből:		
korlátozott felelősségű társaság	14 073	8 402
részvénytársaság	100	89
betéti társaság	1 885	813
Végelszámolási eljárás alá került társas vállalkozások száma	5 363	5 463
Ebből:		
korlátozott felelősségű társaság	3 787	3 610
részvénytársaság	59	53
betéti társaság	1 311	1 558
Összes csődeljárás, felszámolás és végelszámolás alatt állók száma az év végén	76 846	63 212
Megszűnt gazdasági szervezetek száma	91 865	122 215
Ebből:		
társas vállalkozás	40 695	50 230
egyéni vállalkozó	30 782	44 596

* A felszámolási eljárás, a végelszámolási eljárás, valamint a csődeljárás alá került társas vállalkozások esetében mindig csak azt az eljárást vesszük figyelembe, amelyik eljárásba az adott vállalkozás a tevékenységének bezárása/lezárása kapcsán először belekerült. Ha egy vállalkozás tevékenységét be kívánja fejezni, és ezért végelszámolási eljárás alá kerül, de később végelszámolásból felszámolásba megy át, akkor ezt a vállalkozást csak a végelszámolásoknál számoljuk el a statisztikákban. Így az előforduló duplikációkat figyelmen kívül hagyjuk. Mindig a megszűnés felé vezető út első lépcsőfoka szerint állítjuk elő adatainkat.

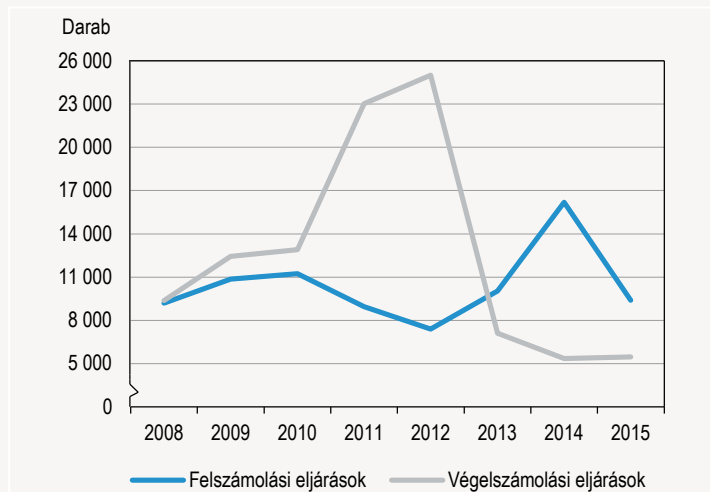
Felszámolások

A társas vállalkozások körében indított felszámolási eljárások száma 2015-ben közel 9 és fél ezer volt, ez az előző évben indult eljárások csupán hattizede. Így az elmúlt két évi emelkedés után a 2008-as szintre esett vissza a számuk.

Az összes eljárás 89,5%-át a korlátolt felelősségű társaságok, további 8,7%-át pedig a betéti társaságok körében indították. A kft.-k esetében 40, a bt.-k esetében pedig 57%-kal esett vissza az indított eljárások száma. A részvénytársaságokat érintő felszámolások ennél kisebb mértékben (11%-kal) csökkentek.

3. ábra

A felszámolás és végelszámolás alá került társas vállalkozások száma

A hitelezők a legtöbb eljárást – a korábbi évekhez hasonlóan – a kereskedelem (29,1%), az építőipar (14,5%), az ipar (9,2%) és a szálláshely-szolgáltatási ágazatokban (8,7%) indították.

A legtöbb felszámolási eljárás – az összes regisztrált társas vállalkozás számához viszonyítva – a szálláshely-szolgáltatás és az építőipar ágazatokban indult. Az oktatási és az egészségügyi ágazat társas vállalkozásainál volt a legalacsonyabb a felszámolások aránya.

3. tábla

Felszámolási eljárás alá került társas vállalkozások aránya a regisztrált társas vállalkozásokból tevékenységként, 2015

Ágazatok	Felszámolások aránya, %
I Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	3,02
F Építőipar	2,67
N Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	2,25
H Szállítás, raktározás	2,17
G Kereskedelem, gépjárműjavítás	2,04
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1,79
B+C+D+E Ipar	1,78
L Ingatlanügyletek	1,66
S Egyéb szolgáltatás	1,47
R Művészet, szórakoztatás, szabadidő	1,39
A Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	1,13
J Információ, kommunikáció	0,90
M Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	0,76
P Oktatás	0,52
Q Humán-egészségügyi, szociális ellátás	0,23

2015-ben a korábbi évekhez hasonlóan a felszámolások 99,3%-át a kisvállalkozások körében indították a hitelezők, a középvállalkozások kategóriájában 58, a nagyvállalkozásoknál pedig 8 eljárás indult.

Pest megye kivételével – ahol az eljárások száma nem változott – minden megyében csökkent a regisztráltak. A legnagyobb mértékben Borsod-Abaúj-Zemplén (65%-kal) és Csongrád (58%-kal) megyében, míg a legkevesebb Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megyében (egyaránt 20%-kal) esett vissza a felszámolási eljárások száma.

Végelszámolások

A társas vállalkozások lezárására a végelszámolást választók száma a 2011–2012. évek kiugróan magas értéke után a 2008 óta megfigyelt egyik legalacsonyabb értéken zárt 2015-ben. Az összes eljárások száma 5463 volt, csupán 100-zal több, mint 2014-ben.

A legnagyobb számban (3610) a korlátolt felelősségű társaságok tulajdonosai döntöttek vállalkozásuk lezárásáról, ez azonban 4,7%-kal kevesebb a 2014. évihez képest.

A betéti társaságok (1558) végelszámolásai az előző évi négytizedes csökkenés után 2015-ben ötödével emelkedtek. A szövetkezetek esetében az egy évvel korábbi 62-vel szemben 104 eljárás indult.

A legtöbb cégbezárást a szakmai tudományos tevékenység, a kereskedelem és az ipar területén indították a tulajdonosok, e három területen realizálódott az összes eljárás több mint fele.

Az oktatással foglalkozók körében volt a legmagasabb a végelszámolások aránya, míg a legalacsonyabb mutatóval az építőipar rendelkezett.

4. tábla

Végelszámolási eljárás alá került társas vállalkozások aránya a regisztrált társas vállalkozásokból tevékenységként, 2015

Ágazatok	Végelszámolások aránya, %
P Oktatás	1,67
M Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1,28
J Információ, kommunikáció	1,26
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1,20
N Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1,13
S Egyéb szolgáltatás	1,13
Q Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1,02
R Művészet, szórakoztatás, szabadidő	0,99
A Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	0,90
B+C+D+E Ipar	0,89
L Ingatlanügyletek	0,87
G Kereskedelem, gépjárműjavítás	0,80
I Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0,73
H Szállítás, raktározás	0,72
F Építőipar	0,71

Végelszámolási eljárást döntően – az összes eljárás 98%-át – a mikrovállalkozások körében indították a tulajdonosok, a 10–49 fős kisvállalkozások aránya 1,8% volt. A középvállalkozásoknál 13 végelszámolási eljárás, míg a nagyvállalkozások között ugyanúgy 2 eljárás indult, mint 2014-ben.

Győr-Moson-Sopron, Nógrád és Heves megyében csökkent a végelszámolások száma, a többi megyében emelkedett. 40% feletti bővülést regisztráltak Szabolcs-Szatmár-Bereg, Zala és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.

Csődeljárások

A csődeljárások száma 2015-ben 67 volt, szemben az előző évi 88-cal. Tehát továbbra sem alkalmazzák széles körben az átmeneti likviditási gondokkal küszködő vállalkozások, hogy a segítségével elkerülhessék a felszámolást.

A pénzügyi válság hatására a 2009. évi LI. törvénnyel módosítottak a csődeljárásról és a felszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvényen, újraírva az addig nehézkes szabályozással bíró csődeljárást.

A módosított csődtörvény rögtön fizetési haladékokat ad a kérelmezőnek, és 90 napot biztosít a hitelezőkkel történő megegyezésre a felszámolás elkerülése érdekében. Mindez a csődeljárások számának megugrását eredményezte. A jogszabály bevezetését megelőzően évente pár eljárást indítottak, 2010 és 2013 között azonban meghaladta az évi 100-at. 2014–2015-ben viszont az esetek száma jóval 100 alatt maradt.

Megszűnések

A megszűnt szervezetek száma 2015-ben 122 ezer volt, ebből 118 ezer vállalkozás és 3,5 ezer nonprofit szervezet. A megszűnések száma 33%-kal emelkedett. Egyaránt nőtt a megszűnt társas és az önálló vállalkozások száma. Mindkét esetben a törvényi változások, mint a törzstőke emelése a kft.-k esetében, illetve a működésüket 5 éve szüneteltető egyéni vállalkozók

törlése befolyásolta a számukat. A megszűnt társas vállalkozások 23,4, az önálló vállalkozók 39,1, ezen belül a megszűnt egyéni vállalkozók száma 44,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

Korábban a társas vállalkozások között eltérő folyamat jellemezte a jogi személyiségű és a jogi személyiség nélküli vállalkozásokat, habár minden gazdasági társaság már jogi személyiségű az új Ptk. hatályba lépésével, de a trend továbbra is fennáll. Míg a korlátolt felelősségű társaságok (38,3%-kal) és a részvénytársaságok (15,1%-kal) megszűnéseinek száma emelkedett, addig a betéti (1,8%-kal) és a közkereseti társaságoké (4,9%-kal) csökkent.

A megszűnt szervezetek száma a változatlanúságot mutató ingatlanügyletek kivételével minden ágazatban emelkedett: a legnagyobb mértékben az egyéb szolgáltatás (58,7%), a mezőgazdaság (53,3%) és a pénzügyi, biztosítási tevékenység területén (43,2%), míg a legkevésbé a szakmai tudományos tevékenységgel foglalkozók körében (23,7%).

A vállalkozások megszűnéseinek 98,7%-a a mikro- és kisvállalkozásokat érintette, továbbá 46 közép-, valamint 12 nagyvállalat zárta le tevékenységét.

A megszűnt szervezetek száma Bács-Kiskun (24,1%) és Fejér megyében (3,6%) csökkent, a többi megyében nőtt. A legnagyobb mértékben Szabolcs-Szatmár-Bereg (91,5%) és Csongrád megyében (85,2%) emelkedett a számuk.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[Táblák \(STADAT\)](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu